

SOCIALFÖRVALTNING

Handläggare: Therese Lantz
Titel: Förändringsledare, förvaltningsjurist
E-post: therese.lantz@norrtalje.se

Till: Socialnämnden

Hemställan till kommunfullmäktige om revidering i socialnämndens reglemente med anledning av ny socialtjänstlag

Förslag till beslut

Socialnämndens arbetsutskott föreslår

Socialnämnden hemställer

Kommunfullmäktige reviderar socialnämndens reglemente i enlighet med bilaga 1 förslag till revidering i socialnämndens reglemente B-delen 2025-02-11 samt beslutar att ändringarna ska gälla från och med 2025-07-01 under förutsättning att riksdagen fattar beslut om att anta ny socialtjänstlag.

Sammanfattning

Den 23 januari 2025 beslutade regeringen om propositionen En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter (prop. 2024/25:89). Den nya lagen föreslås träda i kraft 1 juli 2025. I förslaget förtydligas socialnämndens ansvar för det generella brottsförebyggande arbetet i kommunen och socialnämndens särskilda ansvar för att aktivt förebygga och motverka brottslighet bland barn och unga.

I kommunen har kommunstyrelsen ansvar för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete och socialnämnden ansvarar för att, med vissa undantag, fullgöra kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen. Socialnämnden ser ett behov av att tydliggöra att ansvaret för det brottsförebyggande arbetet enligt den nya socialtjänstlagen ska fullgöras av socialnämnden. Det föreslås därför att socialnämnden hemställer att kommunfullmäktige reviderar socialnämndens reglemente B-delen enligt bilaga 1 förslag till revidering i socialnämndens reglemente B-delen 2025-02-11 samt beslutar att ändringarna ska börja gälla 2025-07-01 under förutsättning att riksdagen beslutar att anta ny socialtjänstlag.

Övriga föreslagna revideringar är av redaktionell karaktär.

Ärendet

Den 23 januari 2025 beslutade regeringen om propositionen En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter (prop. 2024/25:89). Den nya lagen föreslås träda i kraft 1 juli 2025. Syftet med den nya socialtjänstlagen är att socialtjänsten ska bli långsiktigt hållbar genom att socialtjänsten bland annat ska bli mer förebyggande, lätt

tillgänglig, jämställd och kunskapsbaserad. Propositionen fokuserar på att stärka och modernisera socialtjänstens arbete med förebyggande insatser, tillgänglighet och samverkan.

I förslaget förtydligas socialnämndens ansvar för det generella brottsförebyggande arbetet i kommunen och socialnämndens särskilda ansvar för att aktivt förebygga och motverka brottslighet bland barn och unga. Syftet är enligt förslaget att komplettera socialtjänstens allmänt preventiva arbete med ett tydligt brottsförebyggande arbete där särskilda brottsförebyggande och återfallsförebyggande insatser används. I propositionen anges bl.a. följande "Genom att tydliggöra socialnämndens ansvar att arbeta brottsförebyggande utöver det mer breda förebyggande arbetet, som spänner över flera områden, ges verksamheten också en tydligare riktning. Det kan skapa förutsättningar för socialtjänsten att mer effektivt bidra till det brottsförebyggande arbetet. Det är viktigt att socialnämnden flyttar fram positionerna och prioriterar det brottsförebyggande arbetet ytterligare. Insatser behöver sättas in i ett tidigt skede, innan problem har vuxit sig för stora och särskilda brottsförebyggande och återfallsförebyggande insatser behöver användas i större utsträckning än i dag" (prop. 2024/25:89 s. 267).

Vidare anges i propositionen att socialnämndens arbete bör inriktas på att minska individers risk och benägenhet att begå brott och återfalla i brott, s.k. social brottsprevention men att det är viktigt att socialtjänsten även fortsättningsvis arbetar allmänpreventivt. Det betyder att socialtjänsten fortsätter att bedriva ett förebyggande arbete med att minska sociala faktorer som bl.a. riskerar att leda till kriminalitet (a.prop. s. 268).

Den 1 juli 2023 började lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete att gälla. Lagen innebär bl.a. att kommunen ska ta fram en lägesbild över brottsligheten och besluta om en åtgärdsplan samt ta visst ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet. Lagen innebär också att varje kommun ska bedriva ett kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete och säkerställa organisatoriska förutsättningar för det. Syftet med lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete är att säkerställa att kommunernas arbete är prioriterat, effektivt och kunskapsbaserat. Lagen tydliggör kommunernas övergripande ansvar för, och roll i, det brottsförebyggande arbetet.

Regeringen konstaterar i förslaget till ny socialtjänstlag att lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete och bestämmelserna som föreslås gällande socialnämndens ansvar för brottsförebyggande arbete i den nya socialtjänstlagen har olika perspektiv och att dessa därmed kompletterar varandra (a.prop. s. 269).

Kommunstyrelsen ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete och socialnämnden ansvarar för att, med vissa undantag, fullgöra kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen. Socialnämnden ser ett behov av att tydliggöra att ansvaret för det brottsförebyggande arbetet enligt den nya socialtjänstlagen ska fullgöras av socialnämnden. Ett tydligt ansvarsförhållande inom kommunen möjliggör för kommunens olika verksamheter att, utifrån sina respektive uppdrag, komplettera varandra i det brottsförebyggande arbetet och i den samverkan som bedrivs. Ett förtydligande i detta avseende bidrar även, enligt nämndens bedömning, till att det brottsförebyggande perspektivet förstärks och synliggörs vid framtagande av insatser utan behovsprövning samt som en del av socialnämndens övriga socialt förebyggande och uppsökande arbete.

Det föreslås därför att socialnämnden hemställer att kommunfullmäktige reviderar socialnämndens reglemente B-delen enligt bilaga 1 (Förslag till revidering i socialnämndens reglemente B-delen 2025-02-11) samt att ändringarna ska börja gälla 2025-07-01 under förutsättning att riksdagen beslutar att anta ny socialtjänstlag.

Övriga föreslagna revideringar är av redaktionell karaktär.

Ärendets beredning

Ärendet har inte samberetts.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Beslutet bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Beslutet bedöms inte få några särskilda konsekvenser för landsbygd eller skärgård.

Catarina Odenberg
Förvaltningsdirektör
Socialkontoret

Bilaga

Bilaga 1 Förslag till revidering i socialnämndens reglemente B-delen 2025-02-11.

Beslut skickas till

Kommunkansliet kommunstyrelsekontoret